

Comunicació i lideratge

Política de manual

FORMACIÓ · El PSC organitza amb la UAB un curs d'especialització sobre discurs polític i un màster sobre lideratge

PROMOTORS · La ministra Chacón i l'exdirector de comunicació de Presidència Antoni Bolaño figuren entre els responsables dels cursos

FRUITS · S'hi han format quadres del partit i alcaldes

MARTA LASALAS

AVUI, 10.05.09

Heu de conèixer l'entrevistador. Saber de quin peu calça. No és el mateix una entrevista amb Neus Bonet o amb Jordi Basté". Toni Bolaño s'ha dedicat molts anys a teixir el peculiar fil d'interessos creuats, sovint contradictoris, que hi ha entre polítics i periodistes. Sap que es tracta d'un vincle que teixeix complicitats d'intensitat variable però que si s'esquinça pot generar ires furioses. "Mónica Terribas et mirarà fixament quan t'entrevisti, mira-la tu a ella", recorda que li va aconsellar en el seu dia al president José Luis Rodríguez Zapatero. Durant molts anys, Bolaño va ser l'ombra del president José Montilla fins que fa uns mesos va protagonitzar una sonora sortida del govern, on ocupava el càrrec de director de Comunicació. Avui els consells que durant anys ha deixat anar a cau d'orella de Montilla formen part d'un curs de postgrau de l'Autònoma de Barcelona. "A Josep Cuní no li pots portar la contrària, perquè està mort...". No és que els alumnes que avui prenen apunts amb diligència hagin de caure en mans d'aquests professionals. L'objectiu és explicar-los que no hi ha una sola recepta per plantar-se davant dels micròfons.

Bolaño és un dels responsables del curs d'especialització Construcció del discurs polític: comunicació personal i mediàtica de l'Escola de Postgrau de la UAB. Es tracta d'un curs organitzat conjuntament amb el departament de periodisme de l'Autònoma i l'escola de Formació Xavier Soto, del PSC. No és l'únic postgrau que imparteix la UAB en col·laboració amb l'Escola de Formació socialista. Des de l'any 2007 existeix una diplomatura de postgrau sobre lideratge per a la gestió política i social que té com a codirectora la ministra Carme Chacón i que aquest any ha rebut la qualificació acadèmica de màster. Tot i que la majoria dels assistents són membres de la formació socialista, i que les federacions territorials s'encarreguen de becar quadres del partit, els cursos estan evidentment oberts a tothom.

A més, en les pràctiques que s'hi organitzen es convida a participar-hi periodistes, així com polítics de diferents partits, com el republicà Josep-Lluís Carod-Rovira, o responsables de comunicació d'altres formacions com CiU. No obstant, la base dels cursos és l'experiència del mateix PSC. Hi han desfilat dirigents com el president Montilla, el ministre Alfredo Pérez Rubalcaba, el portaveu socialista, Miquel Iceta, o el secretari d'organització, José Zaragoza.

En la presentació del màster, Chacón admet que la política està necessitada de lideratges sòlids i propers i que la seva absència podria provocar un allunyament de la ciutadania respecte als governants. De moment, de les successives convocatòries d'aquests cursos n'han sorgit nous quadres socialistes que s'han incorporat a les diferents administracions. Fins i tot alguns alcaldes.

En un àmbit més pràctic, aquests postgraus han donat peu a manuals com el de Francesc Xavier Marín i Pilar Guzmán sobre tècniques de comunicació política. "La primera regla bàsica és que no podem mentir a un mitjà de comunicació o a un periodista", s'hi adverteix. Evidentment, el polític té tot el dret a callar, però no a mentir, perquè la seva credibilitat saltarà pels aires. Tampoc s'aconsellen les exclusives: "Ofertar sistemàticament exclusives als periodistes que ideològicament poden estar més a prop nostre comportarà la irritació de la resta, generant en ells una política més agressiva en contra nostre". No abusar de l'off the record ni utilitzar clivés preconcebuts amb els periodistes -"com en totes les feines n'hi ha de bons, normals i mediocres, però no podem prejudicar la seva feina per la marca per a la qual treballen o per la impressió que ens produeixen"-. No protestar sistemàticament per les informacions que no satisfan les expectatives i, sobretot, si hi ha alguna cosa que no vols que es publiqui, senzillament, no la facis. Tot plegat, teories tan pràctiques com senzilles però que sovint brillen per la seva absència en el dia a dia polític.